

การศึกษาติดตามและประเมินการนำผลงานวิจัย ไปใช้ประโยชน์ในโครงการการพัฒนากระบวนการบำบัด แก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน¹

*THE STUDY ON MONITORING AND EVALUATING THE
UTILIZATION OF RESEARCH IN THE DEVELOPMENT OF
UNINTERRUPTED TAILOR-MADE ROUTING SYSTEM FOR
INDIVIDUAL CHILDREN AND YOUTH PROJECT, DEPARTMENT
OF JUVENILE OBSERVATION AND PROTECTION.*

พรเพ็ญ ไตรพงษ์² ยุทธพงษ์ ลีลาภกิจไพศาล³ และอัมพร ศรีประเสริฐสุข⁴
Pornpen Traiphong² Yutthapong Leelakitpaisarn³ and Amphorn Sriprasertsuk⁴
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ²
Srinakharinwirot University²
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต³⁻⁴
Suan Dusit University³⁻⁴
Email : Pornpent@g.swu.ac.th
yl6767@hotmail.com
amphorn_sri@dusit.ac.th

Received 11/03/2023 ➤ Revised 31/05/2023 ➤ Accepted 02/06/2023

- ¹ การศึกษานี้ได้รับการสนับสนุนจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2564 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องโครงการการพัฒนากระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC
- ² หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 114 ซอยสุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110
- ³ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 295 ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
- ⁴ หลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 295 ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

บทคัดย่อ

การศึกษาติดตามประเมินการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในโครงการการพัฒนากระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญและเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุนแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการ โดยทำการศึกษาเชิงคุณภาพในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลจำนวน 20 คน และการสนทนากลุ่มกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ (Individual Routing Counselor: IRC) จำนวน 18 คน โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า

ผลจากการติดตามและการประเมินผลการดำเนินโครงการจากผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าสามารถปฏิบัติตามแผนการดำเนินโครงการ/กิจกรรมได้เป็นอย่างดี โดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการติดตามเด็กและเยาวชนหลังปล่อยตัว พื้นที่ในการติดตามตลอดจนเครือข่ายความร่วมมือด้านสถานประกอบการที่จะช่วยเหลือในการให้โอกาส

แก่เด็กและเยาวชนภายหลังปล่อยตัว โดยพบข้อค้นพบสำคัญจากการศึกษาคือ การดำเนินโครงการมีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้มีโอกาสกลับไปใช้ชีวิตในสังคมและลดการกระทำผิดซ้ำ สามารถลดจำนวนของการกระทำผิดซ้ำได้ อีกทั้งหน่วยงานได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายทางด้านการศึกษา อาชีพและการได้รับการยอมรับทางสังคมเพิ่มมากขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการปรับปรุงพัฒนาโครงการดังนี้ 1) ควรมีการต่อยอดการพัฒนาศูนย์ฝึกฯ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC 2) ควรมีการขยายผลการดำเนินงานโดยพัฒนาให้นักสังคมสงเคราะห์ในทุกศูนย์ฝึกฯ มีส่วนร่วมในการเป็นนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC 3) ควรมีการทบทวนการจัดสรรเกณฑ์ในการคัดเลือกเด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการตามสภาพปัญหา 4) ควรมีการพัฒนาการจัดทำคู่มือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ 5) ควรมีการพัฒนาความร่วมมือกับกระทรวงยุติธรรมรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษาและอาชีพเพื่อขยายการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชน

คำสำคัญ : การติดตาม, ประเมินผล, ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์, เด็กและเยาวชน

Abstract

The study on monitoring and evaluating the utilization of research in the development of uninterrupted tailor-made routing system for individual children and youth project had objective to collect findings from the research utilization that has been put into practice in important dimensions and to develop policy recommendation guidelines for supporting project improvement, Which qualitative research by in depth interview with 20 informants and focus group with 18 IRC social workers selected by purposive sampling. The instrument used were in-depth interview form and group discussion questions and analyzed and perform data validation by using data triangulation method.

The results of monitoring and evaluating the project implementation from the informants were as follows: The project was fully following the project implementation plan with restrictions on tracking children and youth after their release, tracking area as well as enterprise cooperation network that will assist in giving opportunities to children and youth after their release. The key findings from the research were

the implementation of the project plays an important role in helping children and youth have the opportunity to return to social life, reduce recidivism and can reduce the number of repeat offenses. In addition, the institution has received cooperation from educational and career networks and gain more social recognition. There are policy suggestions for improving the project as follows: 1) There should be an extension for developing the training center to support the work of IRC social workers. 2) There should be expanded performance by developing social workers in all training centers to participate as social work in IRC. 3) There should be a review of the allocation criteria for the selection of children and youth to participate in the program according to the problem situation. 4) There should be develop activity guides for organizing various activities. 5) There should be development cooperation with the Ministry of Justice and related Institutions in the field of education and careers to expand assistance for children and youth.

Keywords : Monitoring, Evaluation, Research Utilization, Children and Youth

บทนำ

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการป้องกัน ดูแล บำบัด ฟื้นฟู เด็ก และเยาวชน ซึ่งมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัย มาเป็นส่วนสนับสนุน โดยทางกรมพินิจฯ ได้มีการจัดทำโครงการวิจัยเป็นจำนวนมากเพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมเด็ก และเยาวชน ดังเช่นหนึ่งในโครงการวิจัยที่ได้นำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ (Uninterrupted Tailor-Made Routing) โดยเป็นโครงการที่พัฒนามาจากกระบวนการทศน์ใหม่ ในด้านการบำบัดฟื้นฟูที่การฝึกอบรมในศูนย์ฝึก และอบรมเด็กและเยาวชน ไม่ใช่เป้าหมายหลัก แต่เป็นการเริ่มต้นชีวิตใหม่ที่ดีกว่าและต้อง เป็นการสร้างทุนทางสังคมให้เด็กและเยาวชน ตั้งแต่อายุในศูนย์ฝึกฯ โดยจะเป็นการทำงาน และติดตามดูแลเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด ในระยะเวลาหนึ่งแม้ว่าเด็กและเยาวชนจะครบ เวลาฝึกอบรม ซึ่งสังคมจะมีความปลอดภัยมากขึ้น เมื่อเด็กและเยาวชนไม่กระทำผิดซ้ำนั่นเอง (Department of Juvenile Observation and Protection, 2017) โดยโครงการดังกล่าว ได้พัฒนาแนวทางจากต้นแบบขององค์กร 180 หรือ The foundation 180 behavioral interventions and programs for youth at risk จากประเทศเนเธอร์แลนด์ซึ่งเป็นตัวอย่าง ขององค์กรที่ประสบความสำเร็จในการคืนเด็ก ดีสู่สังคมผ่านการประยุกต์แนวคิดของโปรแกรม

ที่มีชื่อว่า Work-Wise ซึ่งมีความเชื่อว่าการทำงาน เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่เด็ก และเยาวชนยังไม่ได้เข้ามาในศูนย์ฝึกฯ โดยการ ที่เด็กจะสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้จะประกอบด้วย การมีที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย มีการคบเพื่อน สังคม อาชีพและการศึกษาที่ดี ในการให้เด็ก และเยาวชนได้มีโอกาสสร้างสัมพันธ์ภาพกับ ครอบครัวและผู้คนในสังคมในการสร้างให้เกิด การตระหนักและยอมรับในคุณค่าและศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์จากการทำงาน การศึกษาเล่าเรียน ในบริบทแวดล้อมของสังคมมากกว่าการเรียนรู้ อย่างมีข้อจำกัดอยู่ภายในศูนย์ฝึกฯ รวมทั้ง ติดตามช่วยเหลือหลังออกไปใช้ชีวิตในสังคม มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดูแลในหลากหลาย มิติที่สำคัญของชีวิตเยาวชนนับตั้งแต่การ ประกอบอาชีพ การศึกษา การใช้เวลาว่าง การมี ที่อยู่อาศัย การเรียนรู้เครือข่ายทางสังคมผ่าน การอยู่ร่วมกับครอบครัวและชุมชนในบริบท แวดล้อมของสังคม (Chanont Komolmal, 2014)

ในการดำเนินโครงการ “การพัฒนาระบบ การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะราย แบบไร้รอยต่อ” ทำการศึกษาวิจัยนำร่องในเขต พื้นที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 1 จังหวัดระยอง เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมทั้งในด้านพื้นที่และเครือข่ายความร่วมมือ ในการดูแลเด็กและเยาวชนตั้งแต่เริ่ม เข้าศูนย์ฝึกฯ จนกระทั่งได้รับการปล่อยตัว โดยมี ระบบและบุคลากรในการดูแลอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการดังกล่าวมีระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี (พ.ศ.2556 - พ.ศ. 2559) ดำเนินการโดย คณะทำงานผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่คือผู้ปฏิบัติหน้าที่

IRC (Individual Routing Counselor: IRC) ในการดูแลเยาวชน ซึ่งในการดำเนินโครงการ นำร่องมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการ จำนวน 75 คน และมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC จำนวน 6 คน โดยที่เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ จะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการพิจารณาคุณสมบัติตามที่กำหนดของโครงการ และดูแลโดยเจ้าหน้าที่ ในการทำหน้าที่ที่ปรึกษาเยาวชนรายบุคคล IRC และผลลัพธ์สำคัญผลการวิจัยในโครงการนำร่อง พบว่า กระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกรมพินิจฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 รวมถึงจำนวนของเด็ก และเยาวชนมีจำนวนของการกระทำความผิดซ้ำ ลดลง ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC หมายถึง เจ้าหน้าที่ของกรมพินิจฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน ในการดูแลเด็กและเยาวชนในรูปแบบพี่เลี้ยง (Coach) มีหน้าที่แนะนำให้คำปรึกษา การวางแผนให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ประสาน และติดตามแผน บริหารจัดการแหล่งทรัพยากร สร้างเครือข่าย รวมทั้งรายงานผลการให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถดูแลตนเอง รู้จักคบเพื่อน และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีงานทำ มีการศึกษาต่อและหรือ การประกอบอาชีพ รวมทั้งสามารถดำเนินชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและปกติสุข โดย บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC จำนวน 1 คน จะทำหน้าที่ในการดูแลเด็กและเยาวชน จำนวน 16 คน โดยทำหน้าที่หลักในการจัดทำแผนการดำเนินชีวิต (Life Plan) ของเด็ก หรือเยาวชนเฉพาะรายเพื่อกำหนดวิธีการ ดูแล

ช่วยเหลือ ติดตามเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ระหว่างการฝึกอบรมและภายหลังปล่อยตัวให้คำปรึกษา แนะนำฟื้นฟูสภาวะทางจิตใจ อารมณ์ สังคม และส่งเสริมพัฒนาการ โดยมุ่งเน้นการเสริมพลัง ในตนเอง และมองเห็นศักยภาพของตนเอง ในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง บริหารจัดการ แหล่งทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกศูนย์ฝึกฯ เพื่อสนับสนุนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กหรือ เยาวชนที่อยู่ระหว่างการฝึกอบรมและภายหลัง ได้รับการปล่อยตัวโดยมีแนวทางในการดูแล เด็กและเยาวชนที่พยายามเสริมสร้างโอกาส ให้เยาวชนได้พัฒนาทุนทางสังคมตั้งแต่ ฝึกอบรมในศูนย์ฝึกฯ และเปิดโอกาสให้เด็กและ เยาวชนอยู่นอกศูนย์ฝึกฯ ทำให้มีโอกาสสร้าง สัมพันธภาพกับครอบครัวและผู้คนในสังคม เกิดความตระหนักและยอมรับในคุณค่าและ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จากการทำงานและ การศึกษาในบริบทแวดล้อมของสังคมมากกว่า การเรียนรู้อย่างมีข้อจำกัดอยู่ภายในศูนย์ฝึกและ อบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านที่อยู่ อาศัยที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการและ ลดความเสี่ยงการกระทำความผิดซ้ำ 2) ด้านการศึกษา 3) ด้านการทำงานที่ตรงกับความสนใจและ ความถนัด 4) ด้านครอบครัวที่มีความเข้าใจ และสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และ 5) ด้านการใช้ เวลาว่างที่เกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการ ปฏิบัติงานคือเด็กหรือเยาวชนที่มีระยะเวลา การฝึกอบรมเหลือมากกว่า 1 ปี โดยได้รับการ ประเมินสภาพปัญหาโดยใช้วิธีการประเมิน และจัดกลุ่มเยาวชนตามระดับปัญหา 4 กลุ่ม จากการพิจารณาถึงความพร้อมของพฤติกรรม

และครอบครัว (Department of Juvenile Observation and Protection, 2017) โดยสามารถสรุปตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : รายละเอียดการจัดกลุ่มเยาวชน

กลุ่ม	คุณลักษณะ
กลุ่ม A	เด็กและเยาวชนมีพร้อมทั้งด้านพฤติกรรมและครอบครัว
กลุ่ม B	เด็กหรือเยาวชนมีความพร้อมด้านความประพฤติ แต่ครอบครัวไม่พร้อมที่จะดูแล
กลุ่ม C	เด็กหรือเยาวชนที่ยังคงมีปัญหาด้านความประพฤติ แต่ครอบครัวมีความพร้อมที่จะดูแล
กลุ่ม D	เด็กหรือเยาวชนที่ยังคงมีปัญหาด้านความประพฤติและครอบครัวไม่พร้อมที่จะดูแล

ที่มา : Department of Juvenile Observation and Protection, 2017

ซึ่งจากผลการวิจัยได้มีการนำมาสู่แนวทางในการปฏิบัติงานโดยขยายผลโครงการไปยังศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในเขตต่าง ๆ เพิ่มเติม และมีการพัฒนาผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในแต่ละศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในการทำหน้าที่ดูแลเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่ตามรูปแบบและแนวทางของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่ออย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้การดำเนินโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด โดยผลจากการติดตามประเมินผลแสดงให้เห็นข้อมูลความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ

จากความสำคัญของการดำเนินโครงการและความสำคัญของการติดตามประเมินผล การนำผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ดังที่ได้กล่าวข้างต้น จึงได้มีการจัดทำรายงานการ

วิจัยในโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยในโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อเพื่อให้ทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามผล (Monitoring) และการประเมินผล (Evaluation)

การติดตามผลหรือการกำกับงาน (Monitoring) เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินโครงการ ซึ่งหมายถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานในโครงการที่กำหนดไว้แล้วใช้ข้อมูลเหล่านั้น เพื่อการแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผลงานเป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อมุ่งการตอบคำถามในการพิจารณาว่า การได้รับ

ทรัพยากรตามกำหนดเวลา การปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนด ได้ผลตามที่กำหนดหรือไม่ โดยจะเป็นประโยชน์สำคัญต่อการสามารถเร่งรัดให้โครงการสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด (Somwang Pithianuwat, 1999) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของการเข้าถึงโครงการและประสิทธิผลของโครงการ ไม่ได้เน้นการระบุผลลัพธ์ของกิจกรรม หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการพิสูจน์ผลลัพธ์ที่สังเกตได้เกิดจากกิจกรรมของโครงการ (Bertrand, A. et al., 2009) โดยจุดมุ่งหมายในการติดตามการดำเนินโครงการคือ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนการที่กำหนด สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างเต็มที่ คัดค้าน ประหยัดทรัพยากรต่าง ๆ ของโครงการ รวมถึงเพื่อให้ทราบปัญหาหรือเหตุขัดข้องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินโครงการ และให้ได้แนวทางแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยนำเข้า กิจกรรม และขั้นตอนต่าง ๆ (Pisanu Fongsri, 2006)

ส่วนการประเมินผล (Evaluation) ก็เช่นเดียวกันในการเป็นหนึ่งในขั้นตอนที่มีความสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ โดยเป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อประเมินความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงานเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยต่าง ๆ มีการดำเนินงานตามแผน ตามขั้นตอน ตามกฎเกณฑ์ และตามเวลาที่กำหนดไว้ และมีผลงานเป็นไปตามแผน

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Chatchaya Sriarunswang & Chollawit Chuehom, 2006) ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารงาน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหาร ซึ่งผู้บริหารสามารถใช้ในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ (Somkid Phromjui, 1999) รวมถึงการใช้ทรัพยากรในการลงทุนอย่างคุ้มค่า และช่วยให้การตัดสินใจมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น (Dusadee Yoelao., et al., 2008)

โดยทั้งสองกระบวนการมีความเกี่ยวข้องกัน การติดตามจะเกี่ยวข้องกับความต่อเนื่องระหว่างโครงการทั้งหมด มุ่งเน้นไปที่ปัจจัยนำเข้า กิจกรรม ผลผลิต กระบวนการดำเนินการ ผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ เป็นการตอบคำถามเกี่ยวกับกิจกรรม การนำไปใช้และผลลัพธ์ การประสบความสำเร็จ รวมถึงการเสนอถึงปัญหาและให้ทางเลือกสำหรับการแก้ปัญหาและการแก้ไข โดยเป็นการประเมินโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ ส่วนการประเมินผลจะดำเนินการตามระยะหรือเหตุการณ์สำคัญของโครงการ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงลึก เปรียบเทียบตามแผนจริง/ความสำเร็จ มุ่งเน้นที่ผลผลิตที่สัมพันธ์กับปัจจัยนำเข้า ผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กับต้นทุนกระบวนการเพื่อให้บรรลุผล ความเกี่ยวข้องโดยรวม ผลกระทบ ความยั่งยืน เพื่อได้คำตอบว่าเหตุใดและผลลัพธ์เป็นอย่างไร ประสบความสำเร็จหรือไม่ และเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร (Reeuwijk & Zorge, 2013)

การดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบการแก้ไขข้อบกพร่องพัฒนาเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและคณะทำงานโครงการฯ นำร่องได้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีจากโปรแกรม Work -Wise เพื่อเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมขององค์กร 180 ประเทศเนเธอร์แลนด์มาใช้เป็นแนวทางพื้นฐานในการพัฒนาการดำเนินงานบนความเชื่อในเรื่องคุณค่า ศักดิ์ศรี และศักยภาพของมนุษย์ที่สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้หากได้รับการขยายโอกาสโดยใช้ทุนทางสังคมเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือ โดยเห็นว่าเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมสามารถเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้หากนักวิชาชีพที่ทำงานกับเยาวชนที่กระทำความผิดมีความเชื่อและตระหนักถึงกระบวนการที่ศรัทธาว่า “สังคมจะมีความปลอดภัยก็ต่อเมื่อเยาวชนที่กระทำความผิดไม่กระทำความผิดซ้ำ” โดยหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC จะมีบทบาทในการเป็นพี่เลี้ยงแนะนำการวางแผนให้ความช่วยเหลือรายบุคคล การเป็นผู้นิเทศงาน การเป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ย ตลอดจนการเป็นผู้เขียนรายงาน รวมถึงลักษณะเด่นที่สำคัญของโปรแกรมห้างกล่าวคือ ความร่วมมือระหว่างองค์กรที่ทำงานด้านการให้ความช่วยเหลือเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมและความรักในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มีการนำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการกำหนดกระบวนการแก้ปัญหาและจัดทำหลักสูตรผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ตลอดจนการคัดเลือกบุคลากร เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานในหน่วยงานตามแนวทางที่ได้

พัฒนาขึ้น

โดยโครงการการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบการใหม่ในการดูแลเด็กและเยาวชนเริ่มตั้งแต่การรับตัว การฝึกอบรม การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามภายหลังการปล่อยตัวอย่างต่อเนื่องที่ตรงกับสภาพปัญหาและความจำเป็นแบบเฉพาะราย โดยมีนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดูแล ประคับประคองให้สามารถประสบความสำเร็จในการใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัวและชุมชน ซึ่งผลจากการศึกษาในโครงการนำร่องพบว่า จำนวนของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการกลับไปกระทำความผิดซ้ำเพียง ร้อยละ 3.15 และโครงการดังกล่าวสามารถสร้างความคุ้มค่าก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาครัฐในการใช้งบประมาณที่ชัดเจน รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรในการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC และความสำเร็จของการดำเนินการโครงการมาจากปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ การคัดเลือกผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และหน่วยงานมีความพร้อมที่จะสนับสนุนการทำงานของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ เทคนิคในการปฏิบัติงาน รวมถึงการมีสวัสดิการและค่าตอบแทนต่าง ๆ รวมถึงหน่วยงานและบุคลากรมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน การแสวงหาเครือข่ายและทรัพยากรภายนอกในการสนับสนุน โดยผลจากความสำเร็จจากการดำเนินการดังกล่าวนำมาสู่การที่กรมพินิจ

และคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มีนโยบายในการเพิ่มจำนวนของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC และมีการขยายรูปแบบการปฏิบัติงาน IRC ไปยังศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในทุก ๆ ภูมิภาค (Department of Juvenile Observation and Protection, 2017) และผลจากการดำเนินงานดังกล่าวยังได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาจนถึงในปัจจุบัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาของภาคภูมิทิพคุณ(Phakpoom Thippakhun, 2019) ที่ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยหน่วยงานภาครัฐของไทย โดยทำการสำรวจจากหน่วยงานภาครัฐจำนวน 3,529 แห่ง จากหน่วยงานภาครัฐ 5 กลุ่ม คือ หน่วยงานกลางระดับกอง หน่วยงานกลางส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน/หน่วยงานในกำกับของรัฐ โดยผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลบวกต่อการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ 1) ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับประชาคมวิจัย 2) ความพยายามของนักวิจัย/หน่วยงานวิจัยในการเผยแพร่ผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย และ

3) ความต้องการใช้งานวิจัยของหน่วยงาน โดยจากการศึกษาทำให้พบว่าประเภทของงานวิจัย ความมีชื่อเสียงของนักวิจัย/หน่วยงานวิจัย และความสามารถในการดูดซับความรู้จากงานวิจัยของหน่วยงานภาครัฐมีผลค่อนข้างน้อยต่อระดับการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่ผลิตขึ้น โดยหน่วยงานวิจัย รวมถึงในการศึกษาของมนตรี สังข์ทอง และคณะ (Montri Sangthong, et.al., 2018) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการประเมินระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน (ระยะที่ 3)⁵ โดยการประเมิน ระบบและกลไกการพิจารณา ข้อเสนอโครงการวิจัย รวมถึงประเมินระบบและกลไกการหนุนเสริมการดำเนินการวิจัย ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน ซึ่งผลการศึกษาพบว่าตัวชี้วัดในการประเมินทุกตัวมีความเหมาะสม ผ่านเกณฑ์การประเมิน รวมถึงผลการดำเนินงานของหน่วยวิจัยผ่านเกณฑ์การประเมิน 8 ตัวชี้วัด⁶ และไม่ผ่าน 2 ตัวชี้วัด ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวทำให้เห็นถึงผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคและสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

⁵ งานวิจัยระยะที่ 3 เป็นงานวิจัยในโครงการการประเมินระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน โดยมีการศึกษาทบทวนในระยะเวลาที่ 1 และ ระยะที่ 2 ใน พ.ศ. 2560

⁶ ตัวชี้วัดในการศึกษาผลการดำเนินงานของหน่วยวิจัยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในการศึกษาวิจัยได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 ด้านทัศนคติการทำงานวิจัยเพื่อสังคม ตัวชี้วัดที่ 2 ความไว้วางใจของชุมชนต่อมหาวิทยาลัย ตัวชี้วัดที่ 4 จำนวนหัวหน้าโครงการวิจัยที่รับรู้เป้าหมาย/วัตถุประสงค์หลักร่วมกันของโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนในพื้นที่ ตัวชี้วัดที่ 5 จำนวนปัจจัยที่สนองความต้องการที่แท้จริงของพื้นที่ ตัวชี้วัดที่ 6 จำนวนนักวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่รุ่นใหม่ที่มีส่วนร่วมดำเนินการวิจัย ตัวชี้วัดที่ 8 จำนวนผลงานวิชาการที่เกิดขึ้นและคาดว่าจะเกิดขึ้น ตัวชี้วัดที่ 9 จำนวนโครงการวิจัยที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ที่กำลังใช้ประโยชน์ภายในชุมชนหรือพร้อมขยายผลสู่การนำไปใช้ประโยชน์ และตัวชี้วัดที่ 10 จำนวนโครงการวิจัยที่บูรณาการกับการเรียนการสอน การบริการวิชาการ หรือการทำงานสร้างสรรค์วัฒนธรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

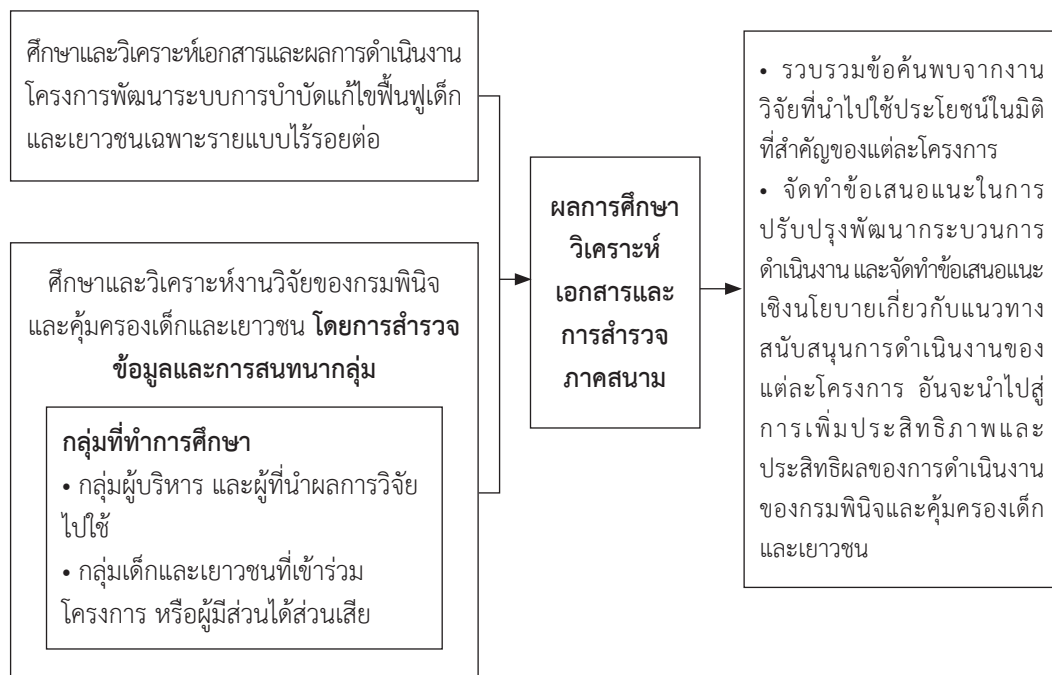
1. เพื่อติดตามการดำเนินงานและประเมินผลของการดำเนินโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

2. เพื่อรวบรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญของการดำเนินโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู

เด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

3. เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุน แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบันของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 : กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง โครงการติดตาม ประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ใน โครงการการพัฒนากระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู เด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ IRC เป็นการวิจัยเพื่อการประเมินผล โดยใช้รูปแบบ การศึกษาในเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล กับหน่วยงานตามที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนกำหนด ได้แก่ หน่วยงานนำร่อง โครงการ อย่างน้อย 1 หน่วยงาน และหน่วยงาน ที่นำผลการวิจัยไปปฏิบัติที่ไม่ใช่หน่วยงาน นำร่องจากหน่วยงานพื้นที่กรุงเทพฯ หรือ ปริมณฑล และในพื้นที่ 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และ ภาคใต้ อย่างน้อยภูมิภาคละ 1 หน่วยงาน รวมทั้งสิ้น 6 หน่วยงาน รวมถึงการวิพากษ์ผลการ ศึกษาวิจัยร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวมถึง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อ ศึกษาผลที่เกิดจากการนำไปใช้ประโยชน์และ ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คือผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการ สัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ได้แก่ 1) ตัวแทนคณะทำงานโครงการวิจัยฯ จำนวน 1 คน เป็นตัวแทนของคณะทำงานที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ 2) ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ จาก 6 ศูนย์ฝึกฯ ที่เข้าร่วมโครงการ รวม 6 คน

ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการดังกล่าวในศูนย์ฝึกฯ รวมถึง มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินการ 3) ผู้แทนจากกลุ่มพัฒนาระบบงานสังคม สงเคราะห์ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน จำนวน 1 คน โดยเป็นตัวแทน คณะทำงานส่วนกลางของกรมพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ดำเนินโครงการและเป็นผู้ประสานงานข้อมูล ในการดำเนินงานของโครงการกับศูนย์ฝึกฯ ต่างๆ ที่ดำเนินงานโครงการ ส่วนกลุ่มที่ 2 ได้แก่ 1) เด็กและเยาวชนที่ผ่านการเข้าร่วมการบำบัดแก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ จำนวน 6 คน จาก 6 ศูนย์ฝึกฯ ซึ่งเป็นเด็กและ เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการและอยู่ภายใต้การ ดูแลจากศูนย์ฝึกฯ ในปัจจุบัน และ 2) ผู้ปกครอง ของเด็กและเยาวชนจำนวน 6 คน จาก 6 ศูนย์ฝึกฯ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยเป็นผู้ปกครองของ เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการและอยู่ภายใต้ การดูแลจากศูนย์ฝึกฯ ในปัจจุบัน รวมจำนวน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 20 คน โดยได้มาจากการ เลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) ในการกำหนดจำนวน แบบโควตา (Quota Sampling) จากจำนวน ศูนย์ฝึกฯ บรมเด็กและเยาวชนที่ได้มีการดำเนิน โครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อจากพื้นที่ กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล และในพื้นที่ 4 ภูมิภาค โดยกำหนดจำนวนภูมิภาคละ 1 หน่วยงานเพื่อให้ ได้จำนวนข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสม รวมทั้งสิ้น 6 หน่วยงาน และใช้วิธีเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ตามจำนวนที่กำหนด โดยในส่วนของผู้ดำเนินงาน และกลุ่มงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมถึงตัวแทนจากแต่ละศูนย์ฝึกคัดเลือกจากคุณสมบัติและตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล ในส่วนของเด็กและเยาวชนรวมทั้งผู้ปกครอง คัดเลือกจากคุณสมบัติที่กำหนดและความสนใจ ในการให้ข้อมูล โดยการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล เป็นไปตามความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 2 คือผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในศูนย์ฝึกฯ จาก 6 ศูนย์ฝึกฯ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการให้ข้อมูล จากการศึกษาในส่วนที่ 1 โดยใช้วิธีเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในศูนย์ฝึกฯ จาก 6 หน่วยงาน หน่วยงานละ 3 คน รวมจำนวน 18 คน โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มจะต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในโครงการดังกล่าวในศูนย์ฝึกฯ มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภทตามรูปแบบของผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ประเภทที่ 1 คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ส่วนที่ 1 คือ แบบสัมภาษณ์สำหรับตัวแทนคณะทำงานโครงการวิจัยฯ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้แทนจากกลุ่มพัฒนาระบบงาน สังคมสงเคราะห์ และส่วนที่ 2 คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับเด็กและเยาวชนที่ผ่านการเข้าร่วม

การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ และผู้ปกครอง โดยดำเนินการสัมภาษณ์ในประเด็นด้านกระบวนการในการดำเนินการ (ประกอบด้วย ด้านผู้เข้าร่วมโครงการ ด้านขั้นตอนและกระบวนการ ตลอดจนขอบเขตด้านพื้นที่) ด้านผลผลิต ผลลัพธ์จากการนำผลการวิจัยไปใช้ ด้านความสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ ด้านประโยชน์ที่หน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน เด็กและเยาวชนได้รับจากการนำผลการวิจัยไปใช้ ด้านปัญหาอุปสรรค ผลกระทบ และการบริหารจัดการกับปัญหาที่เกิดจากการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะ/แนวทางที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือประเภทที่ 2 คือ แนวข้อคำถามในการสนทนากลุ่มกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในศูนย์ฝึกฯ ในประเด็นด้านกระบวนการในการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค ผลจากการเข้าร่วมโครงการความเห็นต่อการพัฒนาโครงการ และข้อเสนอแนะหรือแนวทางที่เกี่ยวข้อง

โดยเครื่องมือทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการวิจัยจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยการหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธีการ IOC (Index of Item Objective Congruence) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ รวมถึงความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ และได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์⁷

⁷ งานวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 หมายเลขใบรับรอง ว.58/2564

รวมถึงในการเก็บข้อมูลจะต้องมีการสอบถามถึงความสนใจและชี้แจงถึงการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล โดยในการดำเนินการได้มีการขออนุญาตและเข้าเก็บข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยประกอบด้วยแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ดำเนินการติดต่อประสานงานกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและหน่วยงานเป้าหมายที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละโครงการ ดังนี้

2.1 ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผ่านแบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยโครงสร้าง ข้อคำถามที่กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในศูนย์ฝึกฯ จำนวน 18 คนจาก 6 หน่วยงาน

3. ประชุมวิพากษ์ผลการศึกษาร่วมกับคณะทำงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยนำเสนอสรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญภายหลังการนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนา

กลุ่ม มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการการจำแนกและจัดระบบข้อมูล การวิเคราะห์ สรุป รวมถึงการวิเคราะห์ส่วนประกอบ โดยก่อนที่จะมีการวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยใช้รูปแบบวิธีการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Triangulation) โดยมีการตรวจสอบด้านข้อมูลโดยใช้ข้อมูลที่ต่างกัน (Data Triangulation) ด้วยวิธีการเปลี่ยนแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูลและการตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) โดยใช้ผู้เก็บข้อมูลที่ต่างกัน

ผลการวิจัย

1. การติดตามการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินโครงการการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ

จากการศึกษากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งในการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มสามารถสรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ในประเด็นกระบวนการในการดำเนินการโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ พบว่าการดำเนินงานของโครงการมีขั้นตอนตามเงื่อนไขที่กำหนดตั้งแต่เริ่มต้นรับเด็กและเยาวชน และทำหน้าที่ดูแลตลอดระยะเวลาที่กำหนด มีการติดตามข้อมูลอย่างต่อเนื่องและประสานข้อมูลทั้งกับหน่วยงานภายในและภายนอก ครอบคลุมชุมชน และสังคมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กและเยาวชน โดยสามารถปฏิบัติตามแผนการดำเนินโครงการ/กิจกรรมได้เป็นอย่างดีและดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

ในประเด็นด้านผลผลิตจากการดำเนินโครงการ คือการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้มีโอกาสกลับไปใช้ชีวิตในสังคมและลดจำนวนของการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งผลการดำเนินโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานในการที่เด็กและเยาวชนแต่ละคนได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างเหมาะสมตามสภาพปัญหาและปัจจัยแวดล้อม รวมถึงเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กและเยาวชนก่อนปล่อยตัว ซึ่งผลลัพธ์สำคัญคือกระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกรมพินิจฯ รวมถึงสามารถแนะนำแนวทางในการดำเนินงานไปใช้ในการพัฒนางานในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ โดยที่เด็กและเยาวชนที่อยู่นอกโครงการก็ได้มีขยายโอกาสและได้รับประโยชน์ร่วมไปด้วย

ในประเด็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องส่งผลให้หน่วยงานสามารถช่วยเหลือเด็กและเยาวชน รวมถึงสามารถลดจำนวนของการกระทำความผิดซ้ำ อีกทั้งยังสามารถพัฒนาเครือข่ายทางด้านการศึกษา อาชีพและได้รับการยอมรับทางสังคมเพิ่มมากขึ้น มีทิศทางในการปฏิบัติ มีรูปแบบการทำงานที่มีระบบ ในส่วนของบุคลากรคือการได้เพิ่มทักษะความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในการนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ในขณะเดียวกันนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าร่วมโครงการ IRC ได้สะท้อนถึงการมีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน ได้ทำหน้าที่ที่มีส่วนช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ในการสร้างจิตสำนึก มีแรงจูงใจ มีเป้าหมายในการดำรงชีวิต

รวมถึงได้รับการยอมรับจากสังคมเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการมีส่วนร่วมช่วยประสานความสัมพันธ์ในครอบครัว นอกจากนี้ประโยชน์ในการดำเนินโครงการส่งผลต่อเด็กและเยาวชนในการพัฒนาตนเองด้านความคิด วางเป้าหมาย การเตรียมตัว ในการประกอบอาชีพ แนวทางในการดำเนินชีวิต รวมถึงมีประโยชน์ต่อผู้ปกครองที่ได้เห็นถึงพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของเด็กและการพัฒนาความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคม

ส่วนในประเด็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในประเด็นภาระหน้าที่รับผิดชอบของนักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติหน้าที่ IRC ที่มีปริมาณมาก รวมถึงอุปสรรคเกี่ยวกับการติดตามเด็กและเยาวชนหลังปล่อยตัว รวมถึงข้อจำกัดเกี่ยวกับพื้นที่ในการติดตาม ตลอดจนเครือข่ายความร่วมมือด้านสถานประกอบการที่จะช่วยเหลือในการให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชน ภายหลังปล่อยตัว

2. ข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญของการดำเนินโครงการ

สำหรับการดำเนินการโครงการในปัจจุบัน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ โดยมีผลการดำเนินการที่สามารถสรุปได้ดังนี้

1) ปัจจุบันนักสังคมสงเคราะห์ได้รับการเพิ่มทักษะความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง การทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ในการนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ

เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู เฉพาะรายที่ตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการครอบคลุมทั้ง 5 ด้านได้แก่ ด้านการเรียน/การทำงาน ที่อยู่อาศัย การคบเพื่อน ครอบครัว/ชุมชน และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2) การดำเนินงานในปัจจุบันมีความครอบคลุมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ ตั้งแต่การจัดทำแผนการบำบัดตามสภาพปัญหาและความจำเป็นที่ชัดเจนและทำได้จริง โดยเริ่มตั้งแต่แรกเข้าจนกระทั่งได้รับการปล่อยตัวกลับสู่ชุมชน และมีการติดตามการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข ลดการกระทำผิดซ้ำ

3) การนำผลการดำเนินโครงการมาพัฒนารูปแบบและวิธีการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนกับครูรวมถึงเด็กและเยาวชนในกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน และสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเพื่อให้เด็กและเยาวชนตลอดจนดูแลช่วยเหลือเยาวชนภายหลังปล่อยให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ

4) การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ ทำให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย อีกทั้งครอบครัว ชุมชน เครือข่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเยาวชน รวมทั้งได้นำทรัพยากรทั้งภายในของเยาวชนเอง และทรัพยากรจากภายนอกเข้ามาแก้ไข บำบัด

ฟื้นฟู ส่งผลให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมช่วยเหลือตนเองได้ สามารถแก้ไขปัญหาดรッグกับความเป็นจริง

และจากผลการดำเนินการโครงการพัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อนั้น ข้อเสนอจากหลายภาคส่วนต่างเห็นพ้องตรงกันว่าควรมีการดำเนินการต่อเนื่อง โดยผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ มีดังต่อไปนี้

1) ทำให้หน่วยงานมีภาพลักษณ์ที่ดีในการที่สามารถลดการกระทำผิดซ้ำอีกและหน่วยงานสามารถได้เครือข่ายในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

2) การดูแลเด็กและเยาวชนภายหลังคำพิพากษาของศาล โดยใช้กระบวนการบำบัดแก้ไข ฟื้นฟู และสงเคราะห์ช่วยเหลือตามสภาพปัญหาของเยาวชนในแต่ละรายภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน ทำให้เยาวชนสามารถกลับไปอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และไม่กลับมากระทำผิดความซ้ำ

3) เด็กและเยาวชนได้รับการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู เหมาะสมตรงตามกับสภาพปัญหาความเป็นจริง และได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ ที่อยู่อาศัย สัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัวชุมชน การคบเพื่อนที่ดี การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเริ่มขึ้นตั้งแต่ระยะแรกรับตัวจนกระทั่งระยะเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กและเยาวชนออกไปใช้ชีวิตภายนอก

ได้อย่างปกติสุข อีกทั้งยังมีการติดตามภายหลังปล่อย เพื่อให้เยาวชนใช้ชีวิตอย่างปกติสุขและลดกระทำผิดซ้ำ

ซึ่งผลจากการศึกษาติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในโครงการดังกล่าว คณะผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้โครงการการพัฒนากระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ ดำเนินการได้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถส่งเสริมและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข ประกอบด้วย 1) หน่วยงานภาครัฐ/สังคมที่มีหน้าที่ในการดูแลพัฒนาเด็กและเยาวชนตลอดจนการสนับสนุนเครือข่ายทางสังคม 2) ครอบครัว ในการตระหนักให้มีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในการเข้าบำบัดแก้ไขฟื้นฟู รวมถึงให้ความร่วมมือในการดูแลภายหลังการได้รับการปล่อยตัวมาใช้ชีวิตปกติ 3) สังคม ในการให้การยอมรับและให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่เคยกระทำผิดพลาดได้มีโอกาสมิเส้นทางในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากคือนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ที่มีหน้าที่ในการดูแลและสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนตั้งแต่เริ่มต้นตลอดจนช่วยเหลือดูแลเด็กหรือเยาวชน ครอบครัว ชุมชน เครือข่ายสถานศึกษา สถานประกอบการ องค์กรต่าง ๆ และชุมชน เพื่อเป็นสถานที่รองรับเด็กหรือเยาวชนการฝึกงาน ศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพภายหลังการปล่อยตัว

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ผลที่ได้จากการประเมินโครงการสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนางานและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ควรมีการต่อยอดการพัฒนาศูนย์ฝึกฯ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำและพัฒนาขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินงานทั้งในพื้นที่ของศูนย์ฝึกฯ และในการติดตามเด็กและเยาวชนหลังปล่อยตัว เพื่อให้การดำเนินงานตามเป้าหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ควรมีการขยายผลการดำเนินงาน โดยพัฒนาให้นักสังคมสงเคราะห์ในทุกศูนย์ฝึกฯ ทั้งในกลุ่มการบำบัด รวมถึงการป้องกันได้เข้ามีส่วนร่วมในการเป็นนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ทั้งหมด โดยมีการจัดทำแผนในการพัฒนาบุคลากรในด้านการอบรมความรู้ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ดำเนินการในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเพิ่มจำนวนของนักสังคมสงเคราะห์ IRC และมีการขยายผลให้วิชาชีพอื่น ๆ เช่น นักวิชาการ นักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสได้เข้ามาเรียนรู้การทำงานในบทบาทของ IRC เพิ่มเติมมากขึ้น

3) ควรมีการทบทวนการจัดสรรเกณฑ์ในการคัดเลือกเด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการ

ตามสภาพปัญหา โดยเพิ่มเติมเกณฑ์การพิจารณาถึงความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนเนื่องจากมีความซับซ้อนของปัญหาที่ไม่เท่ากัน

4) ควรมีการพัฒนาการจัดทำคู่มือในการจัดกิจกรรมต่างๆ สำหรับศูนย์ฝึกที่จะนำแนวทางไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ทันที มีความทันสมัยและตอบสนองกับการทำงานสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ ทักษะและความต้องการของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

5) ควรมีการพัฒนาความร่วมมือกับกระทรวงยุติธรรม ในการขยายเครือข่ายการให้ความช่วยเหลือในกระบวนการยุติธรรม การคุมประพฤติ รวมถึงการขยายความร่วมมือของเครือข่ายการให้ความช่วยเหลือด้านโอกาสในการศึกษาต่อทั้งในระบบหรือนอกระบบกับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้เยาวชนได้มีโอกาสในการพัฒนาทางการศึกษาต่อเนื่อง และในด้านอาชีพสำหรับเด็กและเยาวชนในการให้โอกาสเด็กและเยาวชนภายหลังจากการปล่อยตัวได้มีโอกาสทางอาชีพเพิ่มมากขึ้น โดยมีการจัดทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) ระหว่างองค์กรที่เป็นหน่วยงานทั้งภาครัฐหรือเอกชน สถานประกอบการ ร้านค้า ในเขตพื้นที่ของภูมิภาคเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการให้การสนับสนุนโอกาสทางการประกอบอาชีพสำหรับเด็กและเยาวชน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการติดตามการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า พบว่ามีผลสำเร็จของการดำเนินงานตามผลจากโครงการ

วิจัยในการนำไปสู่การปฏิบัติจริงในหน่วยงาน โดยจากมุมมองของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เสนอว่ากระบวนการในการดำเนินโครงการจากการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงานนั้นมีความเหมาะสม รวมทั้งมีการร่วมมือจากหน่วยงานและการสนับสนุนของผู้บริหาร มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดพื้นที่ในการดำเนินงาน ตลอดจนสามารถปฏิบัติตามแผนการดำเนินโครงการ/กิจกรรมได้เป็นอย่างดี โดยโครงการการพัฒนากระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อนี้เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางเลือกอื่นในการปฏิบัติต่อเด็กแทนการควบคุมตัว โดยใช้ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูและรับเด็กและเยาวชนกลับคืนสู่สังคม มีวิธีการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย รวมถึงการให้ความสำคัญกับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในสถานควบคุมเทียบเท่ากับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน เน้นการเชื่อมต่อการบริหารจัดการโดยร้อยเรียงกระบวนการทำงานตั้งแต่แรกเข้าสู่ศูนย์ฝึกฯ จนถึงปล่อยตัวคืนสู่สังคม รวมทั้งจัดระบบการติดตามช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนและครอบครัวภายหลังการคืนกลับสู่ชุมชน ตลอดจนมุ่งเน้นการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อลดความเสี่ยงปัญหาด้านพฤติกรรมและการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับภาคภูมิ ทิพคุณ (Phakpoom Thippakhun, 2019) ที่เสนอว่าการใช้ประโยชน์จากการศึกษาวิจัยเป็นกระบวนการที่เป็นขั้นเป็นตอน นับตั้งแต่การรับส่งงานวิจัย

(Transmission) จากผู้ผลิตไปสู่ผู้ใช้ การทำความเข้าใจงานวิจัย (Cognition) ไปจนถึง การประยุกต์ใช้ (Application) รวมถึงยัง สอดคล้องกับผลการศึกษาของโรชินี อุปรา, เอกชัย กันธวงค์, ชลธิชา อมาตยคง, วรณภา กาวิละ และชลกนก ธนาภควัตกุล (Roshinee Oupra, Eakachai Kantawong, Chonticha Amattayakong, Wannapa Gavila and Chonkanok Thanaphakawatkul, 2020) ที่ได้นำเสนอผลจากการนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์โดยพบว่าการนำรูปแบบการประเมิน ผลกระทบต่อครอบครัวที่มีผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและ ชุมชนนั้น ทำให้นักศึกษามีแนวทางในการ ประเมินผลกระทบต่อครอบครัวที่มีผู้ป่วย โรคเรื้อรังได้อย่างครอบคลุม ส่งเสริมให้นักศึกษา มีความคิดวิเคราะห์และสามารถวางแผนการ พยาบาลจากปัญหาที่พบในแต่ละครอบครัวได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการนำกระบวนการจากการวิจัยมาใช้ ในการปฏิบัติเปรียบเสมือนต้นแบบที่สามารถ พัฒนาสู่การดำเนินงานในภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกรมพินิจและ คຸ່ມគຣຸ່ງເດັກແລະເຍາວຊນ

ข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ ในมิติที่สำคัญของการดำเนินโครงการ เมื่อ พิจารณาการดำเนินงานของการวิจัยโครงการ พัฒนาระบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อพบว่า สามารถ ดำเนินการได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่าง

ครบถ้วน รวมถึงมีผลผลิตและผลลัพธ์ที่มี ความสำคัญ คือ กระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติ หน้าที่ IRC สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกรมพินิจ และคຸ່ມគຣຸ່ງເດັກແລະເຍາວຊນ โดยผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โครงการบรรลุผล สำเร็จและสามารถสนับสนุนการดำเนินงานได้ เป็นอย่างดี รวมถึงผลจากการดำเนินงานส่งผลให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการวิจัย ไปใช้ประโยชน์มีผลผลิตและผลลัพธ์ในการ ดำเนินการที่ดีขึ้น ทั้งในด้านการดำเนินงานของ หน่วยงานการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ตลอดจน ผลลัพธ์ที่เกิดกับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วม โครงการในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งสอดคล้องกับสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (Somwang Pithiyanuwat, 1994, pp. 6) ที่ได้นำเสนอว่า การวิจัยนั้นเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักวิชาการ และนักบริหารโดยการนำผลการวิจัยไปใช้ ในการแก้ไขปรับปรุงทั้งในด้านนโยบายและ ในด้านการบริหาร รวมถึงการส่งเสริมคุณภาพ ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการนำผลการ วิจัยมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินการสามารถ สนับสนุนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ ชัดเจนในการนำผลการปฏิบัติไปใช้ในการพัฒนา เด็กและเยาวชน ตลอดจนเป็นการพัฒนาการ ดำเนินงานของหน่วยงานที่สอดคล้องกับ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ของกรมพินิจและคຸ່ມគຣຸ່ງເດັກແລະເຍາວຊນ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) การดำเนินงานของโครงการการพัฒนากระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อสามารถช่วยเหลือที่ตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการตลอดจนช่วยเหลือให้เด็กมีความพร้อมและสามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้จึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตลอดจนขยายเครือข่ายการให้ความช่วยเหลือไปยังกลุ่มของเด็กและเยาวชนที่อาจไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

2) ควรมีการพัฒนาผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC ทั้งในด้านความรู้ความสามารถในการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมถึงหน่วยงานควรมีสนับสนุนการดำเนินงานภายในศูนย์ฝึกฯ ตลอดจนมีการพัฒนาสิ่งสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง และสามารถพัฒนาการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ควรมีการสนับสนุนให้ครอบครัวและชุมชน เครือข่าย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล

เด็กและเยาวชนรวมถึงให้ความร่วมมือในการดูแลภายหลังจากที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัวให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ

4) ควรมีแนวทางในการจัดสรรและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC อย่างชัดเจน ตลอดจนควรมีการปรับปรุงขั้นตอนในการดำเนินงานให้มีความกระชับเพิ่มมากขึ้น และปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสามารถดำเนินการได้ครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการขยายขอบเขตการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และมาจากมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีความหลากหลายเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงโครงการให้มีคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานต่อไป

2) ควรเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและออกแบบสอบถามเฉพาะกลุ่มสำหรับกลุ่มเจ้าหน้าที่ เด็กและเยาวชน และผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น □

บรรณานุกรม

- Bertrand. A, Beauvy-Sany. M, Cilimkovic. S, Conklin. S, Jahic. S. (2009). Youth and Workforce Development PLP Technical Note. Washington,DC : The SEEP Network.
- Chatchaya Sriarunswang and Chollawit Chuehom. (2006). H̄lākār beṭṭxnḡn keṭṭy w̄ k̄b k̄r tidtām pramein p̄hl læa t̄aw ch̄i w̄d [Basic Principles of Monitoring and Evaluation and indicators]. Bangkok : Bangkok Strategy and Evaluation Department.
- Chanont Komolmal. (2014). R̄yngān s̄rup k̄r ṣ̄uk̄s̄'ā dū ngān xngkh̄r 180 r̄aṭh xū the r̄kh pra theṣ̄ ne ṭhex lænd̄ r̄aṭwāng w̄n th̄i 15-19 ṭhanwāk̄hm ph.Ṣ̄. 2556 [Report of Observe activities project to 180 Organization Uninterrupted Tailor-Made Routing in Utrecht City of the Netherlands, (15-19 December 2014)]. Bangkok : Department of Juvenile Observation and Protection.
- Department of Juvenile Observation and Protection. (2017). R̄yngān s̄rup p̄hl k̄r ṣ̄uk̄s̄'ā wic̄ayk̄r d̄ānein ngān khorngk̄r ph̄at'h̄nā rabb k̄r b̄ab̄ad k̄ækh̄i f̄unfū d̄ek̄ læa yeāwchn̄ c̄hephāa r̄ay b̄æb̄ r̄i r̄xy ṭx [Research summary report “The Development of Uninterrupted Tailor-made Routing System for Individual Children and Youth Project” (Research Report)] . Bangkok : n.p.
- Dusadee Yoelao., et al. (2008). K̄r wic̄ay pramein p̄hl k̄a rd̄ā nein ngān tām p̄h̄æn klyuth̄th̄ k̄hxng m̄h̄āwithyālay [The Research to assess the performance according to the strategic plan of university] . Bangkok : The Behavioral Science Research Institute. Srinakharinwirot University.
- Montri Sangthong., et.al. (2018). K̄r pramein rabb læa kl̄k̄i k̄r briḥ̄ār c̄adk̄r ngān wic̄ay k̄hxng h̄h̄nw̄y wic̄ay nw̄atkr̄m pheṭṭx̄ ṣ̄angkh̄m læa chumchn̄ (raya th̄i 3) [Assessment of the research management system and mechanism of the unit Research Innovation for Society and Community (Phase 3)] . Bangkok : Faculty of Science and Technology Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi.

- Phakpoom Thippakhun. (2019). Păccay thî ằng ằhl tx kār chî prayochń cāk ngān wicay doy ằnhwy ngān ằhāk ằth kằng thiy [Factors Influencing Research Utilization by Thai Governmental Agencies] . *Srinakharinwirot Research and Development (Journal of Humanities and Social Sciences)*, 11 (21), 102-122.
- Pisanu Fongsri. (2006). Kār pramein thằngkār ằukắ: Nằwkhid ằ kār pằbằt [Educational Assessment: Ideas into Action]. Bangkok : Tiumfah.
- Reeuwijk, M.V., Zorge, R.V. (2013). Explore Toolkit for involving young people as researchers in sexual and reproductive health programmes . Netherlands: Rutgers WPF.
- Roshinee Oupra, Eakachai Kantawong, Chonticha Amattayakong, Wannapa Gavila and Chonkanok Thanaphakawatkul. (2020) .Kār prayukắ chî rằp bằb kār pramein ằhlk ra thb tx kằxbkằrằ thî mằ ằhủ ằwy rok reằxằng: Kằnằ ằhl ngān wicay pằ chî prayochń [Implementing a Model to Evaluate Family Impact Associated with Chronic Illness: Research Utilization] . *Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit Journal*. 12 (1), 1-10.
- Somkid Phromjui. (1999). Thekhnikh kār pramein khorngkār [Project Evaluation Techniques]. Nonthaburi :The Office of the University Press, Sukhothai Thammathirat Open University.
- Somwang Pithyanuwat. (1994). Bthkhwām thằngkār pramein khorngkār [Project evaluation article]. Bangkok : Chulalongkorn University Press.
- Somwang Pithyanuwat. (1999). Kār xxkbằb kār kằqằb ngān lằa pramein ằhl khorngkār [Design Project Monitoring and Evaluation]. *Journal of Research Methodology*, 12(1), 49-62.